

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 2 stycznia 2023 r.

WK-I.431.1.72.2022

Pan
Paweł Kanclerz
Burmistrz Miasta i Gminy
Ożarów Mazowiecki

Urząd Miasta i Gminy
Ożarów Mazowiecki
ul. Kolejowa 2
05-850 Ożarów Mazowiecki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Andrzej Nieszporek – starszy inspektor wojewódzki oraz Anna Simińska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 4 do 15 lipca 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy Ożarów Mazowiecki, z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim przy ul. Kolejowej 2.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 27 czerwca 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 1 grudnia 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 3 urodzeń, 128 małżeństw i 240 zgonów, 74 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 1 czynności odtworzenia zagranicznego aktu stanu cywilnego, 41 czynności sprostowania

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

aktu stanu cywilnego i 45 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Ponadto wydano 4059 odpisów aktów stanu cywilnego, 3 zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, 22 zaświadczenia o stanie cywilnym, a także 21 decyzji o zmianie imienia i nazwiska.

W kontrolowanym okresie nie dokonano czynności rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane albo w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, a także nie wydawano decyzji w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, jak również zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 3 akty urodzenia, 10 aktów małżeństwa, w tym: 5 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu Stanu cywilnego (dalej: USC) i 5 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego³, 5 aktów zgonu, a także: 3 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 3 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 3 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 1 czynność odtworzenia zagranicznego aktu stanu cywilnego, 3 zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, 3 zaświadczenia o stanie cywilnym oraz 3 decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁴.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonywał w poddanych kontroli sprawach kierownik urzędu stanu cywilnego (dalej: USC) lub jego zastępca, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁵, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Wszystkie poddane badaniu akty sporządzono z zachowaniem terminów określonych w art. 52 ust. 1, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c. Poddane kontroli akty urodzenia małżeństwa oraz akty zgonu zawierały elementy określone odpowiednio w art. 60, art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c.

Akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia, zgodnie z art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system

³ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).

⁴ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszach ustaleń kontroli, które dołączono do akt kontroli.

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1681, ze zm.), dalej: p.a.s.c.

teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁶.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegające na sprostowaniu, uzupełnieniu, transkrypcji oraz odtworzeniu zagranicznego aktu stanu cywilnego – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 105 ust. 1 oraz art. 109 ust. 3 p.a.s.c.

Zagadnienie spełnienia przez kierownika USC obowiązków informacyjnych polegających na powiadamianiu osób, których akt dotyczy o zamiarze sprostowania lub uzupełnienia ich aktu stanu cywilnego nie było przedmiotem oceny, ponieważ we wszystkich badanych przypadkach sprostowań, uzupełnień, transkrypcji oraz odtworzenia zagranicznego aktu stanu cywilnego czynności dotyczyły aktów własnych wnioskodawców lub ich małoletnich dzieci oraz aktów zgonu.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym oraz zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do aktów urodzeń znajdują się karty urodzenia oraz protokół zgłoszenia urodzenia, w aktach zbiorowych do aktów małżeństwa znajdują się zapewnienia o braku okoliczności wyłącających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłącających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, natomiast w aktach zbiorowych do aktów zgonu znajdują się karty zgonu oraz protokoły zgłoszenia zgonu. Ponadto ustalono, że dokumenty stanowiące akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego są prawidłowo oznaczone, przechowywane w odpowiednich warunkach i są właściwie zabezpieczone, z zachowaniem wymogów określonych w art. 27 ust. 1 i 2 p.a.s.c.

Zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, a także o stanie cywilnym⁷ wydano z zachowaniem terminu wskazanego w art. 217 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego⁸.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904) . Akt utracił moc z 1 lipca 2021 r.

⁷ Jedno zaświadczenie o stanie cywilnym wydano po upływie 7 dni Opóźnienie wynikało z konieczności zmigrowania aktu małżeństwa przez USC m. st. Warszawy. Zlecenie migracji aktu wystawiono w dniu przyjęcia wniosku o wydanie zaświadczenia.

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.) – dalej k.p.a.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 104 p.a.s.c oraz 109 p.a.s.c., kierownik USC zamieścił adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23, art. 105 ust. 1 p.a.s.c. oraz art. 110 ust. 1 p.a.s.c.

Wydane z urzędu odpisy skrócone aktów urodzenia, małżeństwa oraz zgonu zostały wydane niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu ich sporządzenia.

We wszystkich poddanych badaniu przypadkach prawidłowo realizowano obowiązek polegający na zamieszczaniu wymaganych wzmianek i przypisków.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną odpowiednio w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. Przedmiotowe decyzje zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a.

Ustalono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia, transkrypcji i odtworzenia zagranicznego aktu stanu cywilnego, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska i zaświadczeń o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo oraz zaświadczeń o stanie cywilnym – była zgodna z określoną w części I pkt 1 i 7 oraz w części II ust. 1 pkt 1, 2, 6, 8 i 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁹.

Osoby zatrudnione w okresie objętym kontrolą na stanowisku kierownika USC i zastępcy Kierownika USC spełniały wymogi do zajmowania tego rodzaju stanowisk w zakresie wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na przestaniu informacji o zgonie obywatela Ukrainy wraz z odpisem zupełnym sporządzonego aktu zgonu do Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy, podczas gdy zgodnie z rekomendacją Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA¹⁰ odpisy aktów zgonu obywateli Ukrainy należy przysyłać do właściwej terytorialnie placówki konsularnej Ukrainy znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonego uchybienia**.

⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2142, ze zm.).

¹⁰ Pismo Departamentu Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji DSO-WSC-6001-5/2020 z 17 lutego 2020 r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Burmistrza Miasta i Gminy Ożarów Mazowiecki do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonego uchybienia, poprzez wysyłanie informacji o zgonie obywateli Ukrainy oraz odpisów zupełnych sporządzonych aktów zgonu do właściwej terytorialnie placówki dyplomatycznej Ukrainy, tj. Wydziału Konsularnego Ambasady Ukrainy w Warszawie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*